

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК
«31»серпня 2022р

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Микола ШИНКАРИК
«31»серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Практикум з української мови»
ступінь вищої освіти –перший(бакалаврський)
галузь знань – 01 «Освіта / Педагогіка»
спеціальність 014.028 Середня освіта (польська мова та
література,українська мова та література)
Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг, КПЗ (год.)	СРС	Разом	Залік (сем.)
Денна	1	2	-	60	4	4	52	120	2

31.08.2022

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 014.01 «Середня освіта. Українська мова і література», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15.06 2022 р.).

Робочу програму склала старший викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Теофілія Теофіліївна Вількова.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри , канд. іст. наук, доц.

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», протокол № __ від _____ 2022 р.

Голова ГЗС, канд. філол. наук, доц.

Наталія ЛІЩИНСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Практикум з української мови"

1. Опис дисципліни «Практикум з української мови»

Дисципліна "Практикум з української мови "	з	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характер навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS : денна форма навчання – 4		Галузь знань – 01 "Освіта / Педагогіка"	Статус дисципліни:обов'язкова циклу професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 4		Спеціальність 014.028 "Середня освіта. Польська мова та література, українська мова та література"	Рік підготовки:денна – 1; семестр- 2
Кількість змістових модулів – 3		Ступінь вищої освіти - бакалавр	Практичні заняття:денна – 60год.
Загальна кількість годин:денна форма навчання – 120 год.			СРС:денна – 52 год.(з них тренінг,КПІЗ – 4 год) ІРС –денна – 4год.
Тижневих годин: денна форма навчання –год., з них аудиторних- год.			Вид підсумкового контролю: залік

2. Мета й завдання вивчення дисципліни "Практикум з української мови"

2.1.Метою вивчення дисципліни є вдосконалення орфографічної та пунктуаційної грамотності студентів для поліпшення володіння ними державною мовою,вироблення автоматизованих навичок грамотного письма й усного мовлення,підготувати першокурсників до сприймання теоретичних мовознавчих дисциплін;удосконалити мовнокомунікативну компетентність.

2.2.Завдання вивчення дисципліни:

- Формування у студентів уявлення про український правопис як систему,що ґрунтується на ряді принципів;
- систематизація,поглиблення і закріплення знання студентів з орфографії та пунктуації української мови;
- вироблення вмій і навичок визначати орфограми у словах та пунктограми в текстах і пояснювати їх;
- формування практичних навичок володіння орфографічними та пунктуаційними нормами сучасної української літературної мови;
- формування чуття мови та правописної інтуїції;
- сприяння виробленню навичок грамотного письма;
- ознайомлення студентів із довідковими джерелами,до яких потрібно звертатися для вдосконалення культури мови та мовлення;
- виховання культури усного та писемного мовлення студентів.

2.3. Назва компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

ПК 23 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

ПК 5 Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо.

ПК 6 Здатність розуміти роль лінгвістики у формуванні сучасної наукової картини світу; мати чітке уявлення про походження мови, принципи і механізми її функціонування й розвитку, системний і антропоцентричний підходи в мовознавстві; усвідомлення ролі мови в житті соціуму; уміння розвивати в учнів необхідні лінгвістичні компетентності.

ПК 7 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.

ПК 15 Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Обов'язкова дисципліна "Практикум з української мови" є логічним продовженням дисциплін «Українська мова» - шкільний курс, «Сучасна українська літературна мова», а також – «Українська мова за професійним спрямуванням».

2.5. Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набутися таких результатів знань, умінь та компетентностей:

РН 2 Здійснювати професійну діяльність державною та іноземною мовою усно та письмово.

РН 3 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних інноваційних методів; знати систему мови, аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; володіти нормами літературної мови й уміти їх застосовувати у практичній діяльності; характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію; знати загальні властивості літератури як мистецтва слова; інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі; знати історію мов і літератур, що вивчаються, уміти застосовувати ці знання у професійній діяльності; здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів; володіти навичками участі в наукових та / або прикладних дослідженнях у галузі філології; застосовувати у професійній діяльності нормативні засоби мови в усному та писемному мовленні.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «Практикум з української мови»

Змістовий модуль 1

Фонетика. Графіка. Орфоєпія. Загальні питання правопису.

Тема 1-2. Фонетика як розділ мовознавчої науки. Звуковий склад українського літературного мовлення. Поняття про звуки мовлення, голосні і приголосні звуки.

Писемне мовлення. Поняття про букву. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Відображення звуків мови на письмі. Поняття про фонетичну транскрипцію. Український наголос. Склад слова, типи складів. Основні правила складоподілу в українській мові

Тема 3. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Орфоепія як розділ мовознавства. Вимова голосних звуків. Вимова приголосних звуків. Вимова деяких звукосполучень приголосних. Деякі норми щодо наголошення слів.

Тема 4. Орфографія. Принципи української орфографії. Основні засади фонетичного принципу орфографії. Морфологічний принцип української орфографії. Сутність історичного принципу правопису. Сучасна орфографія: істоті зміни і доповнення. Види орфограм. Орфографічне правило. Історія українського правопису. Нова редакція українського правопису (2019р.)

Тема 5. Чергування голосних і приголосних як засіб милозвучності мови. Звукові закони в системі голосних. Чергування /о/, /е/з/і/. Випадки, коли вказані звуки не чергуються. Чергування /е/-/о/ після ж, ч, ш, щ, дж, й. Чергування у-в та і-й. Звукові закони в системі приголосних: /г/-/ж/-/з/, /к/-/ч/-/ц/, /х/-/ш/-/с/; зміни груп приголосних -цьк-, -ськ-, -зьк-, -ск-, -шк-, -ст-.

Тема 6. Уподібнення приголосних за місцем творення. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння букв на позначення подовження приголосних і збігу приголосних звуків.

Тема 7. Милозвучність української мови. Основні закони милозвучності української мови. Фонетичні засоби милозвучності мови. Художні засоби милозвучності української мови.

Тема 8. Орфографічні норми сучасної української літературної мови. Орфографія як розділ мовознавчої дисципліни. Основні поняття орфографії: орфограма, орфографічне правило, принципи української орфографії. М'які приголосні звуки, позначення м'якості на письмі. Вживання м'якого знака. Вживання апострофа. М'який знак і апостроф в іншомовних словах.

Тема 9. Правопис префіксів *З-* (*-ІЗ, ЗІ-*), *БЕЗ-*, *РОЗ-*, *ЧЕРЕЗ-*. Правила використання префікса *С-* перед глухими приголосними. Правопис та вимова префіксів *ВІД-*, *НАД-*, *МІЖ-*, *ПІД-*, *ОБ-* при збігу приголосних. Написання префіксів *ПРЕ-*, *ПРИ-*, *ПРІ-*.

Тема 10. Правопис суфіксів в українській мові

Правопис іменникових суфіксів *-ИК, -НИК, -ІВНИК, -ІВ, -АЛЬ, -ЕН-, -ЕЦЬ, -ІСТЬ, -ТЕЛЬ, -НН-, -ЕНН-, -ИНН-, -ИСЬК-, -ИЩ-*. Правила написання відіменних суфіксів *-ОВИЧ, (-ЬОВИЧ), -ІВНА, -ЇВНА*. Правопис прикметникових та дієприкметникових суфіксів *-Н-, -ЕН-, -ИЧН-, -ІЧН-, -ИН, -ЇН, -ИСТ-, -ЇСТ-, -ЕВ-, -ЄВ-, -ОВ-, -УВАТ-, -ОВАТ-, -ОВИТ-*. Правопис дієслівних суфіксів *-УВА- (-ЮВА-), -ОВА, -ОВУВА- (-ЬОВУВА-), -ІР-, -ІР-*.

Тема 11. Вживання великої літери. Правила вживання великої літери. Велика літера на початку речення, при звертаннях і в ремарках, у рубриках. Велика літера після двокрапки, трикрапки, на початку цитати тощо. Велика літера у власних назвах. Велика літера у складноскорочених назвах. Графічні скорочення. Велика літера в абрєвіатурах.

Тема 12-13. Правопис і відмінювання власних назв. Відмінювання й правопис

українських прізвищ. Відмінювання імен. Фонетичні правила правопису слов'янських прізвищ. Неслов'янські прізвища. Правопис прізвищ з прикметниковими закінченнями. Правила вживання апострофа в прізвищах. Правопис складних і складених особових імен та прізвищ і похідних від них прикметників. Правопис українських географічних назв. Правопис географічних назв слов'янських та інших країн. Правопис географічних назв з прикметниковими закінченнями. Відмінювання географічних назв. Правопис прикметникових форм від географічних назв. Правопис складних і складених географічних назв.

Тема 14. Будова слова і правопис. Прості, складні і складені слова. Принципи правопису значущих частин слова. Творення і правопис складних слів. Правопис слів із частинами напів –і пів-. Правопис складноскорочених слів і графічних скорочень.

Тема 15. Правила переносу слів з рядка в рядок. Орфографічні правила переносу. Поділ слів на склади при переносі. Сполучення букв ДЖ, ДЗ, сполучення букв ЙО, БО при переносі. Апостроф, м'який знак, Й при переносі. Перенос при збігу однакових приголосних. Префікси при переносі слів. Правила переносу складних слів. Переніс в абрєвіатурах. Технічні правила переносу. Правила переносу прізвищ та ініціалів. Правила переносу скорочених назв мір. Граматичні закінчення, з'єднані з цифрами дефісом. Правила переносу розділових знаків (крім тире), дужок, лапок.

Змістовий модуль 2. Морфологія. Орфографія.

Тема 16. Загальна характеристика змінюваних іменних частин мови. Іменник. Поділ іменників на відміни та групи. Відмінкові закінчення іменників. Правопис І та И в закінченнях іменників. Закінчення іменників II відміни чоловічого роду в родовому відмінку однини. Закінчення іменників II відміни в родовому відмінку множини. Правопис іменників III відміни в орудному відмінку однини.

Тема 17. Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Правопис И та І в закінченнях прикметників. Інші особливості правопису відмінкових закінчень прикметників. Творення і правопис вищого ступеня порівняння прикметників. Творення і правопис присвійних прикметників.

Тема 18. Числівник. Правопис відмінкових форм числівників. Правопис складних числівників і відчислівникових складних слів. Зв'язок числівників з іменниками.

Тема 19. Займенник. Відмінювання і правопис займенників. Вживання займенників.

Тема 20. Дієслово та його форми. Загальна характеристика дієслівних форм. Визначення дієвідміни дієслова за його неозначеною формою. Правопис закінчень дієслів у теперішньому і простому майбутньому часах. Чергування приголосних у дієсловах.

Тема 21. Незмінювані частини мови. Загальна характеристика незмінюваних частин мови. Прислівник. Правопис прислівників, утворених від прикметників. Правопис прислівників, утворених поєднанням прийменника з іменником. Правопис прислівників, утворених від числівника та прислівників. Правопис складних і складених прислівників. Правопис І та И в кінці прислівників.

Тема 22-23. Службові частини мови та вигук. Правопис прийменників. Розрізнення прийменників і префіксів. Вживання прийменників. Правопис сполучників.

Розрізнення сполучників та інших частин мови. Правопис часток. Правопис *НЕ* з іменними частинами мови та прислівником. Правопис *НЕ* з дієсловом. Правопис вигуків.

Змістовий модуль 3. Синтаксис та пунктуація

Тема 24. Просте речення. Тире в простому неускладненому реченні. Розділові знаки між групою підмета і групою присудка. Розділові знаки при непоширених прикладках. Зв'язок між словами і коми в простому реченні.

Тема 25. Однорідні члени речення. Поняття про однорідні члени речення. Розділові знаки між однорідними членами речення. Узагальнювальні слова і розділові знаки при них.

Тема 26. Відокремлені члени речення. Відокремлені уточнювальні члени речення. Відокремлення додатків, обставин, означення. Відокремлення прикладок.

Тема 27. Слова, синтаксично не пов'язані з членами речення. Звертання. Вставні слова і речення. Вставлені слова і речення. Слова-речення та вигуки.

Тема 28-29. Загальна характеристика складних речень. Кома в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Порівняльні звороти. Розділові знаки в складному безсполучниковому реченні.

Тема 30. Пряма мова і цитати. Пряма мова і розділові знаки при ній. Передача прямої мови непрямою. Цитати.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Практикум з української мови»

Розподіл навчальних годин за модулями (денна форма навчання)

Тема	Кількість годин				
	Прак. зан.	Самост. робота	Інд. р-та	Тренінг, КПЗ	Контр. заходи
<p>Змістовий модуль 1 Фонетика. Орфоєпія. Графіка. Загальні питання правопису.</p> <p>Тема 1. Фонетика як розділ мовознавчої науки. Звуковий склад українського літературного мовлення. Поняття про звуки мовлення, голосні і приголосні звуки. Писемне мовлення. Поняття про букву. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв.</p> <p>Тема 2. Фонетика. Відображення звуків мови на письмі. Поняття про фонетичну транскрипцію. Український наголос. Склад слова, тип складів. Основні правила складоподілу в українській мові.</p> <p>Тема 3. Орфоєпічні норми сучасної української літературної мови. Орфоєпія як розділ мовознавства. Вимова голосних звуків. Вимова приголосних звуків. Вимова деяких звукосполучень приголосних. Деякі норми щодо наголошення слів.</p> <p>Тема 4. Принципи української орфографії: фонетичний, морфологічний, сутність історичного принципу правопису. Сучасна орфографія: істотні зміни і доповнення. Види орфограм. Орфографічне правило. Історія українського правопису. Нова редакція українського правопису (2019р.)</p> <p>Тема 5. Чергування голосних і приголосних як засіб милозвучності мови. Звукові закони в системі голосних. Чергування /о/, /е/з/і/. Випадки, коли вказані звуки не чергуються. Чергування /е/-/о/ після ж, ч, ш, щ, дж, й. Чергування у-в та і-й. Звукові закони в системі приголосних: /г/-/ж/-/з/, /к/-/ч/-/ц/, /х/-/ш/-/с/; зміни груп приголосних -цьк-, -ськ-, -зьк-, -ск-, -шк-, -ст-.</p> <p>Тема 6. Уподібнення приголосних за місцем творення. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння букв на позначення подовження приголосних і збігу приголосних звуків.</p> <p>Тема 7. Милозвучність української мови. Фонетичні засоби милозвучності мови. Художні засоби милозвучності української мови.</p> <p>Тема 8. Орфографічні норми сучасної української літературної мови. Основні поняття орфографії: орфограма, орфографічне правило, принципи української орфографії. М'які приголосні</p>	2	2			Поточне опитування, диктант
	2	2			Поточне опитування, тестові завдання, вправи
	2	2			Поточне опитування, тестові завдання, вправи
	2	2			Поточне опитування, тестові завдання, вправи, словниковий диктант

звуків, позначення м'якості на письмі. Вживання м'якого знака. Вживання апострофа. М'який знак і апостроф в іншомовних словах.				
Тема 9. Правопис префіксів <i>З-</i> (<i>-ІЗ, ЗІ-</i>), <i>БЕЗ-</i> , <i>РОЗ-</i> , <i>ЧЕРЕЗ-</i> . Правила використання префікса <i>С-</i> перед глухими приголосними. Правопис та вимова префіксів <i>ВІД-</i> , <i>НАД-</i> , <i>МІЖ-</i> , <i>ПІД-</i> , <i>ОБ-</i> при збігу приголосних. Написання префіксів <i>ПРЕ-</i> , <i>ПРИ-</i> , <i>ПРИ-</i> .	2	2		Поточне опитування, тестові завдання, вправи, словниковий диктант
Тема 10. Правопис суфіксів в українській мові Правопис іменникових суфіксів <i>-ИК, -НИК, -ІВНИК, -ІВ, -АЛЬ, -ЕН-, -ЕЦЬ, -ІСТЬ, -ТЕЛЬ, -НН-, -ЕНН-, -ИНН-, -ИСЬК-, -ИЩ-</i> . Правила написання відіменних суфіксів <i>-ОВИЧ, (-ЬОВИЧ), -ІВНА, -ЇВНА</i> . Правопис прикметникових та дієприкметникових суфіксів <i>-Н-, -ЕН-ИЧН-, -ІЧН-, -ИН, -ІН, -ИСТ-, -ЇСТ-, -ЕВ-, -СВ-, -ОВ-, -УВАТ-, -ОВАТ-, -ОВИТ-</i> . Правопис дієслівних суфіксів <i>-УВА- (-ЮВА-), -ОВА, -ОВУВА- (-ЬОВУВА-), -ІР-, -ІР-</i> .	2	2		
Тема 11. Вживання великої літери. Правила вживання великої літери. Велика літера на початку речення, при звертаннях і в ремарках, у рубриках. Велика літера після двокрапки, трикрапки, на початку цитати тощо. Велика літера у власних назвах. Велика літера у складноскорочених назвах. Графічні скорочення. Велика літера в абрєвіатурах.	2	2		Поточне опитування, тестові завдання, вправи, словниковий диктант
Тема 12-13. Правопис і відмінювання власних назв. Відмінювання й правопис українських прізвищ. Відмінювання імен. Фонетичні правила правопису слов'янських прізвищ. Неслов'янські прізвища. Правопис прізвищ з прикметниковими закінченнями. Правила вживання апострофа в прізвищах. Правопис складних і складених особових імен та прізвищ і похідних від них прикметників. Правопис українських географічних назв. Правопис географічних назв слов'янських та інших країн. Правопис географічних назв з прикметниковими закінченнями. Відмінювання географічних назв. Правопис прикметникових форм від географічних назв. Правопис складних і складених географічних назв.	4	4		
Тема 14. Будова слова і правопис. Прості, складні і складені слова. Принципи правопису значущих частин слова. Творення і правопис складних слів. Правопис слів із частинами напів <i>-і</i> пів-. Правопис складноскорочених слів і графічних скорочень	2	2		Поточне опитування, тестові завдання
Тема 15. Правила переносу слів з рядка в рядок. Орфографічні правила переносу. Поділ слів на склади при переносі. Сполучення букв <i>ДЖ, ДЗ</i> , сполучення букв <i>ЙО, БО</i> при переносі. Апостроф, м'який знак, <i>Й</i> при переносі. Перенос при збігу однакових приголосних. Префікси при переносі слів. Правила	2	2		Поточне опитування

переносу складних слів. Переніс в абрєвіатурах. Технічні правила переносу. Правила переносу прізвищ та ініціалів. Правила переносу скорочених назв мір. Граматичні закінчення, з'єднані з цифрами дефісом. Правила переносу розділових знаків (крім тире), дужок, лапок.					
Змістовий модуль 2. Морфологія. Орфографія. Тема 16. Загальна характеристика змінюваних іменних частин мови. Іменник. Поділіменників на відмінити групи. Відмінкові закінчення іменників. Правопис і та в закінченнях іменників в. Закінчення іменників в відмінні чоловічого роду в родовому відмінку однини. Закінчення іменників в відмінні в родовому відмінку множини. Правопис іменників III відмінні в орудному відмінку однини.	2	4			Поточне опитування, тестові завдання
Тема 17. Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Правопис <i>И</i> та <i>І</i> в закінченнях прикметників. Інші особливості правопису відмінкових закінчень прикметників. Творення і правопис вищого ступеня порівняння прикметників. Творення і правопис присвійних прикметників.	2	2			Поточне опитування, тести, вправи
Тема 18. Числівник. Правопис відмінкових форм числівників. Правопис складних числівників і відчислівникових складних слів. Зв'язок числівників з іменниками.	2	2			Поточне опитування, словниковий диктант
Тема 19. Займенник. Відмінювання і правопис займенників. Вживання займенників. Тема 20. Дієслово та його форми. Загальна характеристика дієслівних форм. Визначення дієвідмінні дієслова за його неозначеною формою. Правопис закінчень дієслів у теперішньому і простому майбутньому часах. Чергування приголосних у дієсловах. Тема 21. Незмінювані частини мови. Загальна характеристика незмінюваних частин мови. Прислівник. Правопис прислівників, утворених від прикметників. Правопис прислівників, утворених поєднанням прийменника з іменником. Правопис прислівників, утворених від числівника та прислівників. Правопис складних і складених прислівників. Правопис <i>І</i> та <i>И</i> в кінці прислівників. Тема 22 - 23. Службові частини мови та вигук. Правопис прийменників. Розрізнення прийменників і префіксів. Вживання прийменників. Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших частин мови. Правопис часток. Правопис <i>НЕ</i> з іменними частинами мови та прислівником. Правопис <i>НЕ</i> з дієсловом. Правопис вигуків.	2 2	2			Тестування, поточне опитування, вправи
	2	2			Поточне опитування, тестові завдання, вправи, словниковий диктант
	4	2			

Змістовий модуль 3					
Синтаксис і пунктуація					
Тема 24. Просте речення. Тире в простому неускладненому реченні. Розділові знаки між групою підмета і групою присудка. Розділові знаки при непоширених прикладах.Зв'язок між словами і коми в простому реченні.	2	2			Тестування, поточне опитування,
Тема 25. Однорідні члени речення. Поняття про однорідні члени речення. Розділові знаки між однорідними членами речення.Узагальнювальні слова і розділові знаки при них.	2	2			Поточ. опитування, тести
Тема 26. Відокремлені члени речення. Відокремлені уточнювальні члени речення. Відокремлення додатків, обставин, означення. Відокремлення прикладок.	2	2			Поточ. опитування, тести
Тема 27. Слова,синтаксично не пов'язані з членами речення. Звертання. Вставні слова і речення.Вставлені слова і речення.Слова-речення та вигуки.	2	2			Поточ. опитування, тести
Тема 28-29. Загальна характеристика складних речень.Кома в складносурядному і складнопідрядному реченнях.Порівняльні звороти.Розділові знаки в складному безсполучниковому реченні. Тема 30. Пряма мова і цитати. Пряма мова і розділові знаки при ній. Передача прямої мови непрямою.Цитати.	4 2	2			2-й модульн. контр. Диктант
Загалом	60	52	4	4	
Підсумковий контроль	залік				

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «Практикум з української мови»

Назва теми	Кількість годин
Фонетика як розділ мовознавчої науки.	2
Орфоепічні норми сучасної української літературної мови.	2
Принципи української орфографії: фонетичний, морфологічний, сутність історичного принципу правопису.	2
Правопис голосних у ненаголошеній позиції. Чергування голосних	2
Правопис дзвінких і глухих приголосних.Зміни приголосних при словотворенні та словозміні	4
Правопис префіксів в українській мові Правопис суфіксів в українській мові	2
Вживання м'якого знака та апострофа	2
Правила переносу слів з рядка в рядок	2
Правопис складних слів іменних частин мови	2
Правопис складних прислівниківтаслужбових частин мови	2
Вживання великої літери	4
Правопис і відмінювання власних назв	2
Правопис закінчень слів відмінюваних частин мови	2
Правопис особових закінчень дієслів	2

Правопис слів іншомовного походження	2
М'який знак й апостроф умовах іншомовного походження	2
Загальні відомості про речення . Загальні відомості про розділові знаки	2
Розділові знаки у простому неускладненому реченні	4
Просте ускладнене речення. Розділові знаки в реченнях з однорідними членами	2
Розділові знаки в реченнях з відокремленими членами	4
Синтаксично ізольовані частини речення та розділові знаки при них	2
Розділові знаки у складносурядних реченнях	2
Розділові знаки у складнопідрядних реченнях	2
Розділові знаки у складному безсполучниковому та у складному багатокomпонентному реченні	4
Пряма мова.Діалог.Цитати	2
Разом:	60

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання з курсу «Практикум з української мови» має сприяти формуванню навичок застосування набутих знань упродовж занять відповідно до робочої програми курсу та становлення комунікативної грамотності майбутнього фахівця. Виконання КППЗ – важливий та обов'язковий складник курсу, один із залікових кредитів із дисципліни. Письмовий звіт із КППЗ студент повинен виконати та подати на кафедру за три дні до проведення залікового модуля № 3, що є підставою для допуску до його складання. Захист КППЗ відбувається у встановлені терміни відповідно до робочого плану курсу та затвердженого графіка модульного контролю.

Варіанти КППЗ із дисципліни «Практикум з української мови»

Варіант 1.

1. Укласти за всіма вимогами список використаної літератури до однієї з поданих тем, підготувати доповідь та електронну презентацію до неї :

- ✚ Аналіз сучасних орфоепічних норм української мови.
- ✚ Орфоепія і культура усного мовлення.
- ✚ Теоретичні практичні засади функціонування сучасних орфографічних норм.
- ✚ Поняття орфограми. Різновиди орфограм.
- ✚ Культура мовлення майбутнього філолога.
- ✚ Вплив суспільно-політичних чинників на розвиток нових значень слів і збагачення української лексики.
- ✚ Молоді науки і молоді в науці
- ✚ Інтернет-матеріали чи бібліотечна література
- ✚ Немає легкого шляху в науці

Варіант 2

Комплексне практичне індивідуальне завдання є навчально-дослідним проєктом на тему : «Аналіз освітніх спільнот у соціальних мережах з вивчення української мови».

Відшукайте у мережі Інтернет 3-5 освітніх спільноти (групи, канали, блоги тощо) в соціальних мережах, якими ви користуєтесь (Facebook, Twitter, YouTube та ін.), проаналізуйте їх змістове наповнення за такою схемою:

- назва спільноти, посилання на електронний ресурс, автор ресурсу (модератор, адміністратор та ін.);
- основна мета (для чого створена) спільноти;
- основний контингент учасників;
- структура змістового наповнення;
- аналіз змісту (переваги та недоліки);
- можливість практичного використання (обов'язково зазначте, з яким конкретним матеріалом радите ознайомити студентів у процесі вивчення дисципліни

Проект повинен мати обсяг 8-10 сторінок друкованого тексту.

Варіант 3

- Складіть бібліографічні описи однієї монографії та статті з вашої спеціальності і подайте зразки бібліографічних посилань на них.
- Складіть бібліографічні списки використовуваної вами літератури з курсу «Практикум з української мови».
- Доберіть з наукових текстів фрагменти з усіма варіантами розстановки розділових знаків при цитуванні.
- Роботу виконати на аркушах формату А4. Подати на перевірку в папці.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА 52 год.

У процесі самостійної діяльності студенти відкривають і засвоюють нові для себе знання і вміння, розвивають загальні здібності, дослідницькі та творчі нахили. Самостійна робота стимулює до роботи зі спеціальною літературою виробляє навички прийняття конструктивних рішень, розвиває навички колективної діяльності та творчості. Заняття, під час яких викладач вчить самостійно думати, знаходити відповіді на поставлені запитання самостійно з додаткових джерел (запропонованих викладачем або підібраних самостійно), дають можливість проявити себе при виконанні творчих завдань.

Мета самостійної роботи: глибоке та всебічне осмислення інформації, внутрішня мотивація до самостійно-пошукової діяльності.

Форми контролю: поточний (усне фронтальне та індивідуальне опитування, тестування, модульні контрольні роботи) та підсумковий (залік).

Самостійна робота студентів із дисципліни «Практикум з української мови» передбачає:

- ✓ активне слухання й діалог з викладачем та аудиторією під час занять;
- ✓ опрацювання навчальної (основної і додаткової) літератури до кожного практичного заняття;
- ✓ самостійне вивчення окремих питань курсу;
- ✓ виконання практичних завдань;
- ✓ підготовку до модульних робіт;
- ✓ підготовку до захисту КППЗ.

Тематика самостійної роботи студентів - 52год.

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Виконання практичних завдань з метою удосконалення Орфографічної грамотності.	2
2.	Опанування правил літературної вимови голосних, приголосних і їх сполучень. Зіставлення написання і вимови слів з асиміляцією, спрощенням.	2
3.	Нормативне наголошування слів різних частин мови (складніші випадки). Слова з подвійним наголосом. Смыслорозрізнявальна роль наголосу. Наголос як засіб розрізнення граматичних значень слів.	2
4.	Правопис відмінкових закінчень іменників чоловічого роду другої відміни.	4
5.	Правопис прислівників і прислівникових сполучень, Службових слів.	4
6.	Особливості правопису відмінкових закінчень іменників.	2
7.	Відмінювання прикметників.	2
8.	Синтаксичний зв'язок числівників з іменниками. Відмінювання числівників.	2
9.	Займенник: розряди за значенням, відмінювання.	2
10.	Правопис особових закінчень дієслів I і II дієвідмін.	2
11.	Правопис прийменників	2
12.	Правопис сполучників	2
13.	Творення дієприкметників, дієприслівників.	2
14.	Складноскорочені слова в наукових текстах.	4
15.	Цитата. Пряме цитування. Пунктуація при прямому цитуванні.	2
16.	Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при звертанні.	4
17.	Пунктуація в простому реченні: відокремлені додатки.	4
18.	Складні синтаксичні конструкції	4
19.	Розділові знаки при відокремлених членах речення	4
Усього		52 години

8. Організація та проведення тренінгу

Тренінг з дисципліни передбачає завдання двох типів дослідницького характеру.

Перший тип – орфографічно-пунктуаційний аналіз тексту. Текст для аналізу студент підбирає самостійно (у межах 100-120 слів).

Другий тип – дібрати вправи до тем курсу : « Велика літера»,

«Правопис складних слів», «Розділові знаки в реченнях з відокремленими членами, вставними словами та звертаннями», «Розділові знаки при чужому мовленні».

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Практикум з української мови» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання для проведення занять та організації самостійної роботи студентів:

практичні заняття (групові заняття із розгляду типових ситуацій з опитуванням студентів, виконання завдань за індивідуальними варіантами під керівництвом викладача);

самостійна робота студента (форми, обсяги та види безпосередньо пов'язані із методикою і організацією аудиторної роботи, із станом забезпечення студента дидактичними і навчально-методичними матеріалами і передбачає самостійне вивчення певного теоретичного матеріалу, підготовку до практичних робіт, тестування і самоаналіз навчальної роботи);

індивідуальна робота студента під керівництвом викладача (це один із видів самостійної роботи студента планується як робота в аудиторії, але є допоміжним і не обов'язковим для відвідування студентом; заняття передбачають додатковий розгляд певних питань з теоретичного матеріалу, складного для самостійного опрацювання, використовуються для здійснення консультацій (в тому числі з тематики індивідуальних завдань та інструкцій до їх виконання), для проведення заходів поточного контролю (ділової гри, контрольних робіт, тестування тощо).

Загалом під час викладання курсу використовуються також такі методи навчання: **метод вправ, спостереження й аналіз** завдань, **метод бесіди**, **методи інтерактивного навчання** (ділові ігри, круглі столи тощо).

Під час практичних занять використовуються технічні засоби навчання: **плейер** (для відтворення зразків усного мовлення); **диктофон** (для записування діалогів, публічних виступів тощо з подальшим рецензуванням).

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу керівництва факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та заліків заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу керівництва факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал з дисципліни « Практикум з української мови» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожного складника залікового кредиту

Курс	Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ, враховуючи поточне опитування)
		30%	40%
Тиждень			
1	6-8 т. 1.Усне опитування під час занять(25 тем по 2 бали-	14-15 т. Усне опитування під час занять (25 тем по 2	Відповідно до наказу Написання та захист КПЗ – 80 балів.

50 балів) 2. Письмова робота (тестові завдання, диктант) – 20/30 балів (50 балів)	бали – 50 б.) 2. Письмова робота: тести і диктант – 50 балів	2. Виконання завдань під час тренінгу – 20 балів
--	---	--

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно) / зараховано
85 – 89	добре	B (дуже добре) / зараховано
75 – 84		C (добре) / зараховано
65 – 74	задовільно	D (задовільно) / зараховано
60 – 64		E (достатньо) / зараховано
35 – 59	незадовільно	F _x (незадовільно з можливістю повторного складання) / не зараховано
1 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом) / не зараховано

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: ноутбук, диктофон.	Окремі теми
2.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Viber тощо).	Окремі теми
3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання.	1-30
4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі online (за потреби).	Окремі теми

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Методичні праці викладачів кафедри ДІДУ:

Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності: навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с.

Нормативно-правові акти, стандарти, програми

1. ДСТУ 4163-2020. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів.. Чинний від 2021-09-01. Київ: Держстандарт України, 2020. 37 с. (Національний стандарт України).
2. ДСТУ 8302-2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.

Основна література

3. Єгорова Т. Д. Практичний курс української мови : навч. посіб. . 2-ге вид., виправ. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 160 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/>
4. Зубков М. Г. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 2-ге вид., доп. і змін. К.: Арій, 2019. 608 с.

5. Кодекс академічної доброчесності Західноукраїнського національного університету https://www.wunu.edu.ua/pdf/academ_dob/kodeks-akadem-dobrochesnost.pdf
6. Козачук Г.О., Шкурятяна Н.Г. Практичний курс української мови: навч. посіб. Київ: Вища школа, 1993. 367 с.
7. **Козачук Г. О. Українська мова: Практикум : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2008. 414 с.**
8. Максименко В. Ф. Орфографічний тренажер. Харків: ТОРСІНГПЛЮС, 2005. 272 с.
9. Наконечна Л. Б. Сучасна українська мова: Фонетика. Орфоепія. Морфонологія. Графіка. Орфографія : посібник. Видання 2-е, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ : НАІР, 2014. 108 с.
10. **Омельчук С., Блажко М. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису»: навч. посіб. Київ : Грамота, 2020. 224 с.**
11. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. Київ: Центр навчальної літератури, 2009. 312 с.
12. Плющ М.Я., Грипас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 167 с.
13. Плющ М.Я. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Підручник. 2-е вид., допов. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 328 с.
14. Плющ М.Я. Проблема відокремлення і відокремлених компонентів речення (семантико-синтаксичний і комунікативний аспекти): навч. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. 92 с.
15. Плющ М.Я., Грипас О.Ю. Системна організація граматичної будови української мови. Таблиці. Схеми: навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 264 с.
16. Сербенська О. А. Культура усного мовлення. Практикум: навч. посіб. Київ, 2004. 216 с.
17. Українська мова без помилок. Говоримо і пишемо правильно. Сучасний довідник з урахуванням останніх змін у правописі і мовленні / укл. О. М. Журенко. Харків : Книжковий клуб: «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. 512 с.
18. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 391 с.
19. Українська мова. Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. 2-ге вид. випр. і доп. Київ : Вид-во "Укр. енцикл." ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
20. Фаріон І.Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова (культура мовлення публічних людей): монографія. Вид. 3-тє, доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 332 с.
21. Хомич Т.Л. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, Фонологія, Фономорфологія, Орфоепія, Графіка, Орфографія: першокурснику на допомогу. Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2019. 116 с.
22. Шкурятяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова. Київ : Вища школа, 2007. 823 с.
23. **Ющук І.П. Практикум з правопису і граматики української**

мови: посіб. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2018. 288с.

Словники

24. Горпинич В.О. Словник географічних назв України: Топоніми та відтопонімічні прикметники: Близько 25 000 слів. Київ: Довіра. 2001. 526 с.
25. Орфоепічний словник української мови: В 2-х т. / За ред. М.М. Пещак. Київ: Довіра. 2001.
26. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. Київ: Знання. 2004. 367 с.
27. Словник іншомовних слів / Уклад. С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута. Київ: Наукова думка, 2000. 680 с.
28. Словник синонімів української мови: У 2-х т. / А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк, С.І. Головащук та ін. Київ: Наук, думка, 1999-2000.
29. Український орфографічний словник: Орфографічний словник української мови/Уклад.: М.М. Пещак та ін. 3-є вид., переробл. і допов. Київ.: Довіра, 2002.

Інтернет-ресурси

30. *Електронний підручник* з сучасної української мови. Режим доступу: <http://www.philolog.univ.kiev.ua/WINS/pidruchn/index.htm>
31. **Козачук Г.О. Українська мова: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Вища школа, 2008. 414с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/418678.pdf**
32. *Україномовний сайт* про сучасну українську мову. Режим доступу: <http://www.geocities.com/ukrexlibris/>
33. *Українська мова в Інтернеті*. Режим доступу: <http://www.novamova.com.ua>
34. *Українська мова: Енциклопедія*. Режим доступу: <http://litopys.narod.ru/ukrmo-va/uml13.htm>
35. **Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови : посібник. Київ : Освіта, 2012, 270с. URL: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf>**
36. Ющук І.П. Українська мова: підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ: Либідь, 2004. 640с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk661731.pdf>
37. *Я розмовляю українською!* Режим доступу: <http://www.arkas-proswita.iatp.org.ua>

Словники

38. *Словник іншомовних слів*. Режим доступу: <http://www.pcdigest.net/ures/book/sis.html>
39. *Словники України «on-line»*. Режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/

Бібліотеки

40. Бібліотека Західноукраїнського національного університету: www.wuni.edu.ua
41. *Національна бібліотека України*: <http://nbuv.gov.ua>
42. *Тернопільська обласна універсальна бібліотека*: <http://www.library.te.ua>